

Debata PTAfr z cyklu AFRYKA NA KOSZYKOWEJ
pt. **Akademickie wyprawy do Afryki jako fenomen PRL. Charakter, cele, efekty**

dn. 29.11.2023

Biblioteka Publiczna Województwa Mazowieckiego w Warszawie

Pomocnicze materiały informacyjne - prezentacje i Galeria dot. wypraw:

1. I Akademicka Wyprawa Afrykańska (AWA 72-73).13 państw. KN Afrykanistów UW - studenci podyplomowi i wykładowcy - prezentacja 1.
2. II Akademicka Wyprawa Afrykańska SAHARA 74-75 (AWA2): Maghreb i Sahara.
KN Afrykanistów UW - studenci podyplomowi i wykładowcy. prezentacja 2, zestawili: E.Rzewuski, M. Tymowski, A. Walewski; komentuje prof. M. Tymowski
3. Studencka Ekspedycja Etnograficzna (SEE) -AFRYKA 76: do Afryki Zachodniej.
UAM, studenci i wykładowca
4. AFRYKA 84-85 do Egiptu i Sudanu – studenci i wykładowcy etnologowie i muzealnicy z Warszawy, Szczecina, Kalisza.

II Akademicka Wyprawa Afrykańska SAHARA 74 (AWA2): zestawiał E.Rzewuski 2023

Organizator: Koło Naukowe Afrykanistów przy Studium Afrykanistycznym UW.

Obszar działania w Afryce: Ceuta– Maroko– Sahara Hiszpańska – Mauretania –
Algieria – Tunezja.

Zespół: koedukacyjny 18 osób, gł. studenci i absolwenci podyplomowi SA,
wykładowcy UW, kierowcy (2), lekarz, fotograf.

Czas trwania: wrzesień 1974 – luty 1975 (ponad 5 m-cy).

na zdjęciu II AWY (od lewej): u góry: Renata Manitius, Jolanta Koziorowska, Marta Płużyczka, Krzysztof Hordyński, Włodzimierz Adamczyk, Ewa Szymańska, Andrzej Walewski, Tadeusz Kopański (kierowca), niżej Karol Argasiński; dół (stoją): **Michał Tymowski** (kierownik naukowy), Teresa Butrym, **Leonard Adamowicz †**, (kierownik wyprawy), Jan Higersberger (kierowca); dół (siedzą): Paweł Radzikowski, Małgorzata Tobolczyk†, Iza Budzyńska, Wojciech Turkowski (lekarz), Ładysław Zajda.

Uczestnicy - załogi obu Starów wg zdjęcia : z lewej Star „Jola” : siedzi Paweł Radzikowski, stoi Michał Tymowski, na masce Renata Manitius, na pace Stara - Jola Koziorowska, pomiędzy samochodami: stoją Teresa Butrym, Leonard Adamowicz, Jan Higersberger, siedzą Małgorzata Tobolczyk, Izabela Budzyńska;

z prawej Star „Renata”: u góry od lewej Marta Płużyczka, Krzysztof Hordyński, na masce Włodzimierz Adamczyk, Ewa Szymańska, Andrzej Walewski, Karol Argasiński, za nimi u góry Tadeusz Kopański, siedzą Wojciech Turkowski, Ładysław Zajda.

(zapisał. M. Tymowski)

Transport: 2 ciężarówki STAR 660 (te same co w IAWA, po remoncie), wypożyczone z Wojska Polskiego (Wojskowy Instytut Techniki Samochodowej i Pancерnej w Sulejówku).

Linia przerywaną na mapce oznaczona jest afrykańska trasa podróży SAHARA 74.

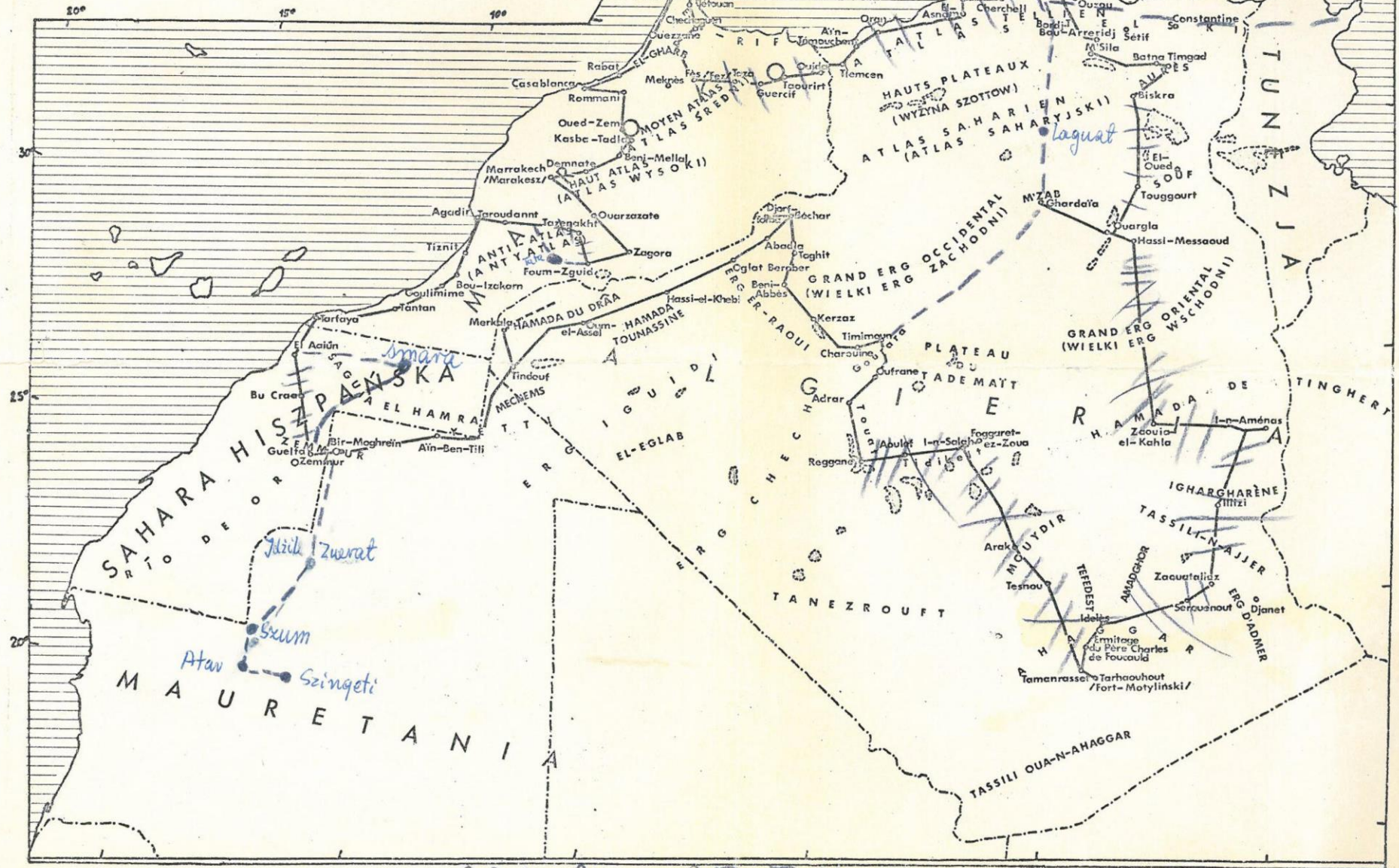
Długość trasy wyprawy (łącznie z 2 odcinkami europejskimi): ok. 15 tys. km.

Trasa AWA'74 w Afryce (szczegółowo):

Ceuta – **Maroko** - Rabat – Casablanca – Kazba Tadla – Beni Mellal – Marrakesz – Ouerzarzad – Zagora – Fum
Zguid – Tata – Irherm – Tarudant – Agadir – Tiznit – Tarfaya - **Sahara Hiszpańska** - El Aiun – Smara – Guelta
Zemur - **Mauretania** – Bir Moghrein – Fort Derick – Zouerat – Idjil - Chum – Atar – Chinguetti – powrót do
Zouerat – Bir Moghrein – Ain Ben Tili – **Algieria** - Tinduf – Béchar – Taghit – Beni Abbes – Charouane –
Timimoun – Oufrane - Adrar – Reggane (od Adraru do Reggane to oaza Tuat) – i powrót przez Adrar – Oufrane –
Timimoun do Ghardaia (M'Zab) – Lagouat do Algieru i Tunisu

(zapisał. M. Tymowski)

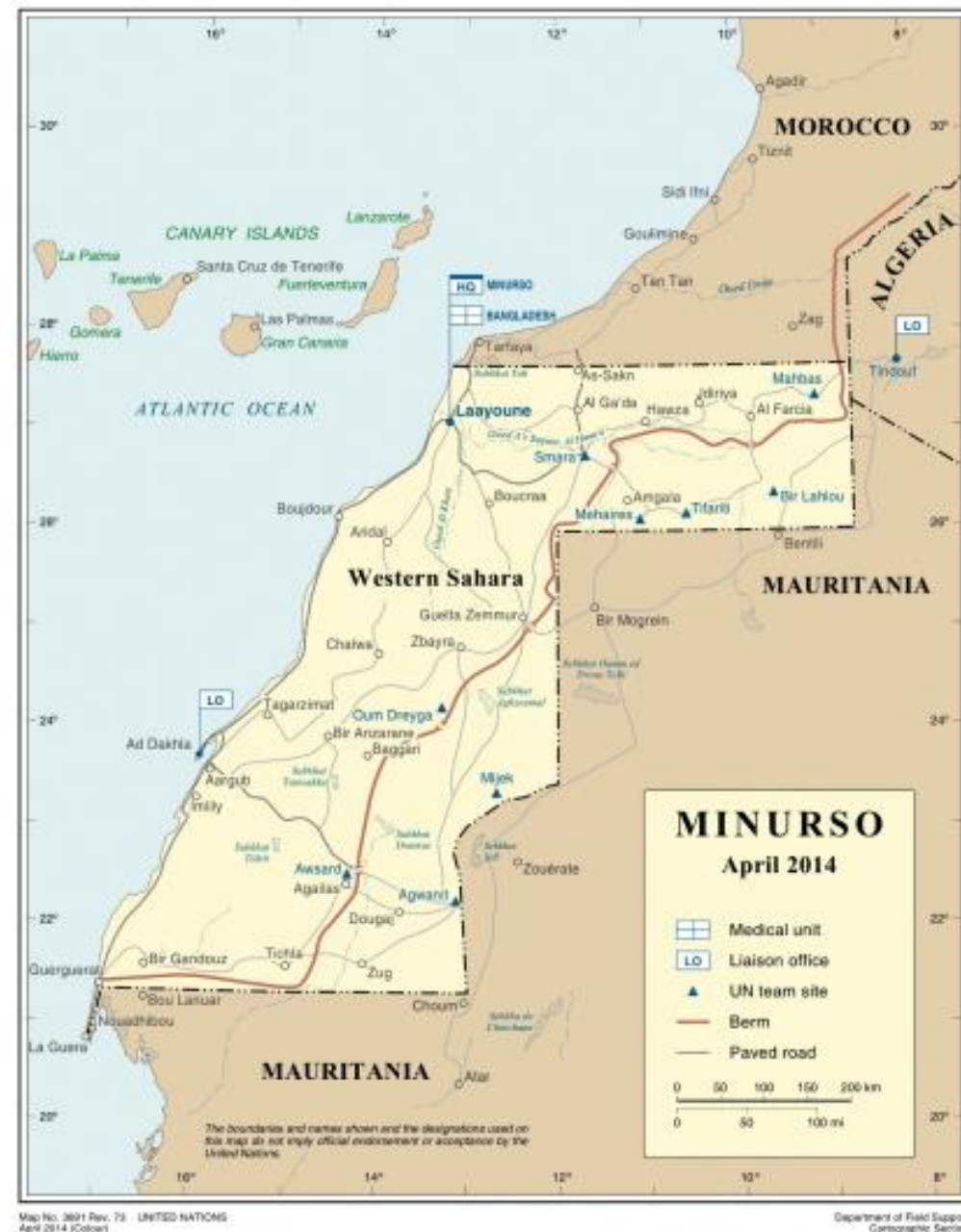

28. IX. 74 - 27. II. 75

2 AWA odwiedziła terytorium Sahary Zachodniej, b. posiadłości Hiszpanii w ostatniej fazie procesu dekolonizacji poprzedzonej zbrojną i długą walką ruchu POLISARIO o niepodległość, naznaczoną rywalizacją między Algierią a Marokiem i w szerszym geostrategicznym wymiarze. Już choćby z tego powodu była to wizyta poznawczo b. pożyteczna.

Umożliwiła też dotarcie tranzytem do ważnych historycznie i współcześnie ośrodków kopalnictwa w Mauretanii.

Zob. Tymowski, 1978.

Publikacje naukowe z wyprawy SAHARA 74:

- Koziorowska J., 1977/78, *Zbiory II Akademickiej Wyprawy Afrykańskiej*, „Zeszyty PME”, t. XVIII/XIX, Warszawa
- Koziorowska J., 1977, *Spółeczna organizacja nawadniania. Przykład oazy Tamentit*, „Przegląd Informacji o Afryce” nr 4
- Szymańska E., 1977, *Systemy nawadniania w oazach Sahary Północno-Zachodniej*, „Przegląd Informacji o Afryce” nr 4.
- Tymowski M., 1978, *Dzieje kopalni soli w Idžil (Mauretania)*. „Przegląd Historyczny”, 69/3, 421-444
- Tymowski M., 1981, *La saline d'Idjil en Mauretanie*. „Africana Bulletin”, Nr 30 , 7-37.
- Tymowski M., 2014, *Tuat - pielgrzymi, foggary i el-kijal*, [w] „Current Research in African Studies”, red. I. Kraska-Szlenk i B. Wójtowicz, ELIPSA- Warszawa, 2014, 367-376.
- Walewski A., 2010, *Rolnicze wykorzystanie wód na Saharze*, „Prace i Studia Geograficzne”, t. 44, ss. 59-68.

Rękopisy:

M. Tymowski, *Dziennik wyprawy AWA 2 - 1974/1975.*

M. Tymowski, *Targi południowego Maroka – typy targów, ich rozmieszczenie i zasięgi oddziaływania, towary i usługi.* Dołączone mapy i dokumentacja fotograficzna.

M. Tymowski, *Wykaz zdjęć autorstwa Michała Tymowskiego z podaniem dnia, miejsca, i informacji o fotografowanych obiektach, krajobrazach, osobach.*